

Onderwerp Intensiveringsmiddelen 'leren' - Sociale inclusie
en gelijke kansen

Steller D. Vogelzang

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 74 43 Bijlage(n) 0

Ons kenmerk

Datum 12-02-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Sinds 2015 zetten wij de gemeentelijke intensiveringsmiddelen 'leren' jaarlijks in om onderwijsinnovatie te stimuleren. In de brieven *Stand van zaken intensiveringsmiddelen 'leren' 2015-2017*¹ en *Groningen, dé onderwijsinnovatiestad van Nederland*² heeft u eerder kunnen lezen hoe we dit budget hebben ingezet. In deze brief nemen we u mee in de beweging die wij maken om meer aan te sluiten bij de ambities vanuit het coalitieakkoord *Gezond, groen, gelukkig Groningen 2019-2022*.

De afgelopen paar jaren hebben we een faciliterende en verbindende rol gehad met betrekking tot de huidige pijlers digitale geletterdheid en ondernemerschap. Deze aanjaagfunctie was van meet af aan een tijdelijke functie en met alle huidige ontwikkelingen, waarover u in deze brief meer leest, verschuiven we onze focus. Het afgelopen jaar (2019) was een overgangsjaar, waarbij een aantal initiatieven nog doorliepen en ook veel nieuwe ontwikkelingen steeds meer vorm kregen. Daar waar onderwijsinnovatie zich eerst richtte op de pijlers digitale geletterdheid en ondernemerschap, ligt nu de focus op gelijke kansen en sociale inclusie in het onderwijs.

Met onze actievare rol in de *Gelijke Kansen Alliantie*, de maatschappelijke coalitie, en de toetreding tot het UNESCO *Learning Cities* netwerk, bouwen we samen met onze onderwijspartners aan een stevig netwerk om meer sociale inclusie in het onderwijs te creëren. We starten interventies om gelijke

¹ Stand van zaken intensiveringsmiddelen 'leren' 2015-2017; 25-10-2017; kenmerk 6622498

² Groningen, dé onderwijsinnovatiestad van Nederland; 9-5-2018; kenmerk 6838279

kansen te bevorderen en zetten onze middelen in om succesvolle interventies verder te brengen. Zo creëren we een duurzame ontwikkeling en zetten we een positieve trend in voor meer sociale inclusie en gelijke kansen. Hiermee dragen we ook bij aan de ambities van het nieuwe armoedebeleid *Toekomst met perspectief*³ en de ambities uit de kadernota *Positief Opgroeien*.

Hieronder leest u waar wij de komende tijd onze pijlen op richten en nemen we u mee in de huidige ontwikkelingen rondom de *Gelijke Kansen Alliantie*, de maatschappelijke coalitie en *UNESCO Learning Cities*.

Gelijke Kansen

In de gemeente Groningen zetten we stevig in om kansengelijkheid te bevorderen. We willen dat ieder kind de beste kansen krijgt zich te ontwikkelen. Onderwijs is een belangrijk middel om de effecten van kansengelijkheid te verkleinen. Het bevorderen van gelijke kansen is een maatschappelijk probleem en, naast een grote rol voor het onderwijs, een opdracht voor iedereen.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is sinds oktober 2016 actief in heel Nederland met de *Gelijke Kansen Alliantie* (GKA). De gemeente Groningen is een van de momenteel 30 betrokken gemeenten. In maart 2019 kwam er een kamerbrief⁴ waarin staat aangekondigd dat iedere betrokken gemeente een GKA-agenda opstelt. In deze agenda's worden afspraken gemaakt over de inzet van data om analyses, onderzoek, experimenten en lokale interventies op te zetten, uiteraard in afstemming met het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties. Inmiddels zijn de GKA-agenda's van alle betrokken gemeenten gepresenteerd aan de Tweede Kamer⁵. De GKA-agenda's zijn afgestemd op de lokale situatie en problematiek in iedere gemeente. In onze GKA-agenda is er daarom naast het bevorderen van gelijke kansen, ook aandacht voor het bevorderen van sociale inclusie. Twee onderwerpen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

De GKA-agenda vormt ook het kader voor een incidentele GKA-subsidie vanuit het Rijk (o.b.v. cofinanciering vanuit de intensiveringsmiddelen leren). Hiervoor is in oktober 2019 door O2G, ook namens KOC, VCOG en de gemeente Groningen, een aanvraag ingediend voor de doorontwikkeling van de brugfunctionaris⁶. Met de subsidie zetten we de brugfunctionaris tijdelijk in om de overgang van po naar vo te versoepelen en leerlingen warm over te dragen naar de reguliere ondersteuning op het vo. We monitoren hiervan de effecten. Deze aanvraag is gehonoreerd. Er zijn al verschillende afspraken

³ Toekomst met perspectief; 11-09-2019; kenmerk 260479-2019

⁴ Kamerbrief 'Bevordering kansengelijkheid in het onderwijs'; 13 maart 2019

⁵ Kamerbrief 'Aanbiedingsbrief voortgangsrapportage Gelijke Kansen Alliantie'; 19 november 2019

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2019/06/12/omgaan-met-armoede-op-scholen>; pagina 4-5

gemaakt tussen po- en vo-scholen. Eerstejaars vo-leerlingen die extra ondersteuning kunnen gebruiken zijn steeds beter in beeld zijn en worden ook beter gewezen op de verschillende regelingen.

Maatschappelijke coalitie

Op basis van het coalitieakkoord hebben wij de ambitie om maatschappelijk coalities te organiseren om maatschappelijke problemen samen aan te pakken. Onderwijssegregatie is zo'n maatschappelijk probleem wat wij graag samen met onze onderwijspartners tegengaan. Daarom hebben we op 27 juni jl. de eerste bijeenkomst *Sociale inclusie in het onderwijs* georganiseerd. De focus ligt hierbij op onderwijssegregatie, maar ook betrokkenheid en participatie vinden wij belangrijk.

Inmiddels hebben we een aantal bijeenkomsten gehad. De bedoeling, en nadrukkelijke wens van alle betrokkenen, is om zo snel mogelijk concreet bezig te gaan met kleine initiatieven en kijken of die, wanneer succesvol, op een later moment kunnen worden opgeschaald.

De eerste concrete stappen zijn al gezet:

- Het programma *Roots of Empathy* start op vijf scholen. Dit programma bevordert empathie en ondersteunt kinderen om diepere banden met zichzelf en anderen te creëren.
- Voor de locaties Jacobijnerstraat en Kijk in 't Jatstraat van de Borgmanschool wordt nieuwbouw gerealiseerd in het Ebbingekwartier. Het nieuwe gebouw wordt ingevuld als een Vensterschool 3.0. Uiteraard reikt onze ambitie verder en zetten we de komende jaren de doorontwikkeling van het vensterschoolconcept verder voort voor alle scholen in onze gemeente⁷.
- Het bureau Onderzoek Informatie en Statistiek Groningen (OIS Groningen) voert, in samenwerking met het CBS Urban Data Center Regio Groningen, onderzoek uit naar onderwijssegregatie in de gemeente Groningen en de oorzaken van onder- en overadvisering en heroverwegingen in de gemeente Groningen.
- We werken de mogelijkheden uit voor ontmoetingsprojecten tussen verschillende schoolpopulaties. Een aantal scholen heeft zich aangemeld om dit idee samen verder uit te werken. Dit zijn scholen in Beijum, Paddepoel, centrum en Helpman.
- We onderzoeken de mogelijkheden om te komen tot uniforme aanmeldprocedures. We richten ons eerst specifiek op twee aandachtsgebieden: Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk en Indische buurt, Korrewegwijk.
- We starten met gebiedsgerichte informatievoorziening omtrent schoolkeuze en aanmeldprocedure. Ook hier richten we ons eerst specifiek op de hierboven genoemde aandachtsgebieden.

⁷ Vensterscholen Groningen; 28-6-2018; kenmerk 7017652

Op woensdag 4 maart is er gelegenheid om over bovenstaande ontwikkelingen door te praten met een aantal onderwijspartners. We horen dan graag of u zich kunt vinden in de bovenstaande koers en wellicht dat u zelf ook nog aanvullende ideeën heeft.

UNESCO Learning City Groningen

In juni 2019 zijn wij toegetreden tot het *UNESCO Global Network of Learning Cities* (GNLC). Dit is een internationaal en beleid georiënteerd netwerk van steden die zich inzetten voor leven lang leren voor iedereen. Het GNLC biedt een dynamisch netwerk waarin steden met soortgelijke doelen en opgaven met elkaar worden verbonden. Er worden tools en strategieën geboden voor het ontwikkelen van een Learning City. En het biedt toegang tot een platform vol met best practices uit recente praktijk en onderzoeksrapporten. Het GNLC richt zich op onderwijs, duurzaamheid, innovatie en inclusie. Onderwerpen waar ook de gemeente Groningen actief een focus op legt.

Door wereldwijd de samenwerking te zoeken en kennis en expertise uit te wisselen, biedt dit ons de kans om kennis te ontwikkelen, een netwerk op te bouwen, onze zichtbaarheid te vergroten en de slagingskansen van calls (subsidies) te vergroten. We hebben toegang tot best practices uit andere steden en kunnen leren van andere steden hoe zij onderwerpen aanpakken.

Op 14 oktober 2019 zijn het onderwijsveld en de gemeente bij elkaar gekomen om te kijken wat het netwerk voor Groningen kan betekenen. Tijdens deze bijeenkomst brachten verschillende (onderwijs)partijen mooie voorbeelden naar voren van projecten die tot nu toe redelijk los van elkaar uitgevoerd worden. GNLC werd ervaren als een mooi netwerk om al die initiatieven van scholen, gemeente en burgers meer met elkaar in verbinding te brengen.

Aangenomen moties

Tijdens de raadsvergadering op 27 juni 2018, waar de vorige brief *Groningen, de onderwijsinnovatiestad van Nederland* werd besproken, zijn er twee moties door u aangenomen, te weten *Meer kansengelijkheid door innovatie* en *Internationale kennis voor een internationale kennisstad*. Aangaande de eerste motie blijkt uit de huidige ontwikkelingen dat kansengelijkheid sterk onze aandacht heeft bij het inzetten van de intensiveringsmiddelen 'leren'. We beschouwen hiermee deze motie als beantwoord en uitgevoerd.

In lijn met de tweede motie is het filmpje dat vorig jaar is gemaakt omtrent *Onderwijsinnovatie050* Engels ondertiteld om internationale leerlingen en studenten ook te kunnen bedienen. Ook wordt de ontwikkelde app *INA* in het Engels aangeboden. Deze app vormt een platform, welke we ook inzetten in de hierboven genoemde ontwikkelingen. Ook deze motie beschouwen we als

voltooid. Uiteraard blijven we inzetten op de verbinding met en participatie van studenten, zowel van eigen bodem als internationaal.

Financiën

Vanaf 2020 wordt er vanuit dit budget €400.000 structureel ingezet voor onderwijshuisvesting, zoals terug te zien is in de begroting 2020. Naast de gemeentelijke middelen stellen we ook een deel van de Rijksmiddelen Onderwijs Achterstandenbeleid (ter hoogte van € 200.000) beschikbaar voor Sociale inclusie en gelijke kansen. Dit maakt dat wij in 2020 in totaal €650.000 en in 2021 in totaal €600.000 beschikbaar hebben. Het beschikbare budget gaan we richten op een programma om sociale inclusie en gelijke kansen te bevorderen.

Project ↓; jaar →	2019	2020	2021
Cofinanciering onderwijs coalitie 'sociale inclusie'	49.000	225.000	390.000
<i>T.b.v o.a.:</i>			
- <i>Roots of empathy</i>			
- <i>Ontmoetingsprojecten</i>			
- <i>Onderzoek onderwijssegregatie</i>			
Brugfunctionaris	146.000	146.000	146.000
Succes for All ⁸	174.524	152.071	60.385
Groene schoolpleinen ⁹	50.000	-	-
CKV-dag	10.000	10.000	pm
Stap op de rode loper	5.000	-	-
Digitale geletterdheid	20.100	-	-
Walhallab	16.000	-	-
Onderwijsinnovatie050	42.000	-	-
Begeleiding vluchtelingstudenten	20.000	-	-
Shelter City	50.000	50.000	-
Onderwijshackathon - Hack the Gap	10.000	-	-
Totaal	582.624	573.071	596.385
Totaal beschikbaar (incl. Rijksmiddelen)	700.000	650.000	600.000

⁸ We zetten Succes for All door. De scholen zijn in het algemeen tevreden over SfA maar lijken meer behoefte te hebben aan school overstijgende schoolbegeleiding en intervisie. Er wordt gekeken hoe aan deze behoefte tegemoet kan worden gekomen. Per schooljaar 2019-2020 werken bijna alle groepen in niveaugroepen. De eerste indruk van deze werkwijze is positief. Volgend schooljaar zullen de scholen starten met de invoering van het programma in alle groepen.

⁹ We gaan door met het vergroenen van schoolpleinen. Waar we scholen aanpakken in het kader van het IHP nemen we dit thema mee met het schoolbestuur in de inrichting van de openbare ruimte. De vergroening van schoolpleinen maakt tevens onderdeel uit van het Groenplan. Groene schoolpleinen financieren we niet meer uit de intensiveringsmiddelen leren.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.